

Bataaki faade e Ibaraninkoo6e

No Laamdo haaldiri e men Biyum

¹ Laamdo haaldiino e njaatiraabe men gila ko 6ooyi cili keewdi e sifaaji keewdi, o haaldiri e ma66e annabaa6e. ² Kaa e ley dee jalaade cak-itotoode o haaldirii e men Biyiiko mo o tagiri aduna oo fuu, mo o wadi donoowo huunde fuu oo. ³ Kajum woni jalbugol annoora teddeengal Laamdo, kajum nanndi e Laamdo jaati, omo tammborii huunde fuu konngol makko jogiingol semmbe. Caggal nde o tilii la66inde luutti yim6e dii ndee, o joodii jaamo Laamdo Toowdo oo to dow kammu too. ⁴ Dum burni mo malaa'ika'en teddude fotude e innde nde Laamdo hokki mo burnde inde ma66e dee.

Haala Biddo burdo malaa'ika'en

⁵ Fay gooto e malaa'ika'en 6ee Laamdo wiyaali:
«Aan a Biyam,

hannde laatii-mi baam maa.»*

Naa kasen:

«Mi laatoo Baaba mum,
laatoo Biyam.»†

⁶ Kasen duu, nde o nelata hammadiijo makko oo e aduna oo ndee, o wii:

«Yo malaa'ika'en Laamdo fuu kujidana dum.»‡

⁷ Laamdo wii banngal malaa'ika'en 6ee:

«O wadii malaa'ika'en makko kenuuli,

* **1:5** Jabuura 2.7 † **1:5** 2 Samuyila 7.14 ‡ **1:6** Fillitagol Tawreeta 32.43

o wadii kaadime'en makko lewle yiite.»§

⁸ Kaa banngal Biddo oo, mo wii:

«Laamu maa, aan Laamdo, woodan faa abada
abadin!

Fooccitaare yo tuugorde laamu maa.

⁹ Ada yidi fooccitaare,
ada waji oonaare,

saabe dum, Laamdo Joomiraado maa subori maa,
hokku maa seyo burngo ngo wondiibe maa
ngoo.»*

¹⁰ O wii kasen:

«Gila e fuddoode, Joomiraado,
aan tabintini leydi,

juude maa tagir-daa kammuuji dii,

¹¹ kanji di timman, kaa aan, a heddoto,
di fuu di kiiddiran no kaddule nii,

¹² a sowiran di no saaya nii,

di mbattitoroo no neddo wattitortoo e saayaaji
mum nii.

Kaa aan, a wattitataako,

nguurndam maa duu timmataa.»†

¹³ Fay nde wootere, Laamdo wiyaali gooto e
malaa'ika'en:

«Jooda naamo am,

faa mi wada njaabbaa waybe maa.»‡

¹⁴ Malaa'ika'en bee fuu yo ruuhuuji gollanooji
Laamdo, di mo nelata faa ngollana hebooŋe kisin-
dam bee.

2

Haala kisindam mawdam

§ 1:7 Jabuura 104.4 * 1:9 Jabuura 45.7-8 † 1:12 Jabuura
102.26-28 ‡ 1:13 Jabuura 110.1

¹ Ndennoo, eden kaani wattude hakkillaaji men sanne e ko nan-den koo, pati en cerindo goonga so majjoyen. ² Nelal Laamdo ngal malaa'ika'en 6ee njottini ngal yo goonga, luuttu6e naa yeddu6e mo fuu, ke6ii jukkungo ngo kaandi. ³ Hono ndadirten enen so en njeebiima hono dam kisindam mawdam? Dam kisindam, Joomiraado men jaati ardinoo haalde haala majjam, kasen duu het-tininoo6e mo 6ee cellini haala makko. ⁴ Laamdo beydi e dow seedaaku ma66e oo kasen maandeeji e taagumansaaji e kaayde mawde, kajum e dokke Ruuhu Ceniido de o fecciri muuyde makko dee.

Haala dowudo en faade e kisindam

⁵ E ley dum, wanaa malaa'ika'en 6ee Laamdo hokki laamaade aduna garoowo mo kaalaten haala mum oo. ⁶ Mo o hokki laamaade oo – won do Binndi dii ceettii, mbii:

«Kodum fuu yim6e ngonni sako ada wadana dum'en hakkille?

Kodum 6i66e aadama ngonni sako ada hayba dum'en?

⁷ A lo'inii 6e wakkatiiwel seeda e ley malaa'ika'en, a filkii 6e pilki darja e teddungal,

⁸ a wadii huunde fuu e ley hawju ma66e.»*

So wiyaama Laamdo wadii huunde fuu ley hawju ma66e, dum ana holla o lamminii dum'en huunde fuu, fay huunde heddaaki ko dwtanaaki 6e. Kaa so goonga, wanaa kulle dee fuu dwtanii 6e tafon. ⁹ Ko njii-den koo yo Iisaa leydinkiniido ley malaa'ika'en wakkatiiwel seeda, jooni omo filkaa darja e teddungal saabe ko o yii torra maayde

* **2:8** Jabuura 8.5-7

koo. Hono non, saabe hinnee Laamdo, o maayanii yimbe fuu.

¹⁰ E ley dum, ana haani tagudo huunde fuu mo huunde fuu woodani, anniyiido naannude yimbe heewbe e darja mum oo, wadii Iisaa buuwudo laawol kisindam oo kiβbudo, o hiββinirii dum torraaji. ¹¹ Sabi Iisaa cennoowo goondinbe oo kaŋum e sennaabe bee yo iwdi ngootiri, o yaagortaako noddirde be sakiraaŋe. ¹² Omo wiya Laamdo:

«Mi haalanan sakiraaŋe am bee innde maa ndee,
mi manete hakkunde kawrital maβbe.»†

¹³ O wii kasen:

«Mi fawan jikke am e Laamdo.»

Kasen duu o wii:

«Mido nii, miin e koreeji di Laamdo hokki kam dii.»‡

¹⁴ Hono non, nde wonnoo dii koreeji yo tew e yiyam, Iisaa duu reentii e majji ndiin mbaadi faa o jaaloo laamiido maayde oo, dum woni Ibiliisa. O jaaloro dum maayde makko ¹⁵ faa o rimdina worrunooŋe hono maccuŋe saabe kulol maayde bee – kulol ngol nanngunoo be e ley nguurdam maβbe fuu. ¹⁶ Sabi eden tayori wanaa malaa'ika'en o wari wallude. Ko o wari wallude dee, iwdi Ibrahiima. ¹⁷ Ndennoo ana wajibii o nannda e sakiraaŋe makko bee e huunde fuu, yalla omo laatanoo be Jottinoowo Sadaka Mawdo jom yurmeende koolniido e golle Laamdo. Dum o wadi yalla o ittana be e jukkungo ngo be kaandi saabe luutti maβbe. ¹⁸ Nde wonnoo kanko e hoore makko o torraama nde Ibiliisa tewti seytaade mo ndee, saabe dum,

† 2:12 Jabuura 22.23 ‡ 2:13 Esaaya 8.17-18

omo waawi faabaade woḅḅe tewteteḅe faa ceytee ḅee duu.

3

No Iisaa ḅurdi annabi Muusaa teddude

¹ Onon sakiraaḅe seniibe jeyduḅe noddaango Laamḅo ḅee, nde wonnoo Iisaa Almasiihu faabike on, ngadee hakillaaji mon e makko, kanko mo ceettorto-ḅen ḅernde wootere yo nelaado, yo Jotinoowo Sadaka Mawḅo. ² Oon yo koolniido banngal Laamḅo cuḅiido ḅum oo hono no Muusaa laatorii koolniido ley suudu Laamḅo nduu fuu nii. ³ E ley ḅum, Laamḅo jatorii teddeengal Iisaa ḅuri ngal Muusaa ngal, no teddeengal mahoowo suudu ḅurdi maadi mum nii. ⁴ Sabi suudu fuu ana woodi moyyindo ḅum, moyyindo huunde fuu oo yo Laamḅo. ⁵ Muusaa laatike koolniido e suudu Laamḅo nduu fuu, o maccuḅo Laamḅo. Golle makko laatike seedaaku, omo sappoo ko Laamḅo ḅannginta caggal makko. ⁶ Kaa Almasiihu yo koolniido e suudu Laamḅo nduu no ḅiddo nii. Enen ngoni suudu makko nduu, so tawii en tiidii e hoolaare e jikke ko mantorto-ḅen koo.

Haala naatude e ley fowtere Laamḅo

⁷ Saabe ḅum, no Ruuhu Ceniido oo wiiri nii:
«Hannde, so on nanii daande makko,
⁸ pati tiidinee ko'e mon hono no njaatiraaḅe mon
ngadunoo so murti nii,*
ḅannde ḅe itti koro Laamḅo ley ladde
jeereende ndee.
⁹ Ton ḅe itti koro am faa ḅe kumpitoo kam,

* **3:8** Dum yimḅe Israa'iila murtirnooḅe annabi Muusaa so mbii ana mbirfitoo leydi Misira.

fay so taweede 6e njii golleeji am ko foti duubi capande nay.

¹⁰ Saabe dum tikkiran-mi yim6e oo jamaanu, mbii-mi: wakkati fuu, 6erde ma66e ana ndunya 6e faade e majjere, 6e anndaa laawi am fey!

¹¹ Faa kunii-mi ley tikkere am, mbii-mi: Be naatataa ley fowtere am abada.»†

¹² Ndennoo sakiraa6e, kaybee pati fay gooto e mon tawree 6ernde bonnde nde wanaa goondinnde, murtannde Laamdo guurdo oo. ¹³ Nde Laamdo wiinoo «hannde» ndee, o sappike wakkati moodon, ndennoo mballondiron jannde fuu pati luuttal hoomta on, so yoorna 6erde mon. ¹⁴ So en tiidii e hoolaare nde ke6u-den gila puddoode ndee, so en keddike e mayre faa timmoode, nden kaa en ndeentii e Almasiihu. ¹⁵ Nii Binndi dii mbii naanen:

«Hannde, so on nanii daande makko, pati tiidinee ko'e mon hono no njaatiraa6e mon ngadunoo so murti nii.»

¹⁶ Ho6e ngoni murtu6e fay so taweede nanii daande Laamdo 6ee? Tama wanaa yim6e 6e Muusaa dowi iwde leydi Misira 6ee? ¹⁷ Ho6e ngoni 6e Laamdo tikkani ko foti duubi capande nay? Tama wanaa luuttu6e so kalkii e ley ladde jeereende 6ee? ¹⁸ Ho6e ngoni 6e o hunanii naatataa e fowtere makko 6ee? Tama wanaa murtir6e mo 6ee? ¹⁹ En njii 6e kebaali naatude e fowtere makko saabe 6e ngoondinaali.

† **3:11** Jabuura 95.7-11

4

¹ Nde wonnoo fodoore naatugol e ley fowtere Laamɗo ndee ana heddi, kulen pati fay gooto e men waasa naatude. ² Sabi enen duu en mbaajiraama kabaaru lobbo no njaatiraaɓe men mbaajiraano nii. Kaa kamɓe, waaju mo ɓe nani oo nafaali ɓe sabi ɓe kettinoraaki mo goondinal. ³ Kaa enen goondinɓe ɓee, en naatan e fowtere Laamɗo ndee. Kayre woni nde o wii banngal murtuɓe ɓee:

«Ley tikkere am kunii-mi, mbii-mi:

«Be naatataa ley fowtere am abada!»*

Dum e taweede, golleeji Laamɗo tilike gila nde o tagi aduna ndee. ⁴ Sabi nokku gooto e ley Binndi ɗii haalii haala jalaande jedɗaɓerde ndee, wii:

«Laamɗo fowtii e golleeji mum fuu e ley jalaande jedɗaɓerde ndee.»†

⁵ O wii kasen:

«Be naatataa ley fowtere am abada.»

⁶ Adiiɓe nande kabaaru lobbo oo ɓee naataali e ley ndee fowtere saabe ɓe calike goondinde. Kasen, eɗum holla ana woodi fodanaaɓe naatude. ⁷ Ley majjum, Laamɗo wadiri sarti godɗo biyeteedɗo «hannde», dum woni mo cifi-den dow too oo. Caggal duubi keewɗi, o yottiniri haala makko Daawu-uda, o wii:

«Hannde, so on nanii daande makko, pati tiidinee ko'e mon.»‡

⁸ Be keɓaali fowtere Laamɗo nde Yosuba dowunoo ɓe faade e mum ndee. So ɓe keɓiino dum, Laamɗo haalataano caggal dum haala sarti godɗo.

⁹ Jonnoo, yimɓe Laamɗo ɓee ana keddorii fowtere

* **4:3** Jabuura 95.11 † **4:4** Pudɗoode 2.2 ‡ **4:7** Jabuura 95.7-8

hono nde Laamdo fowti ley palaande jeddaŋerde ndee. ¹⁰ Sabi naatudo e fowtere Laamdo, kaŋum duu fowtiran no Laamdo fowtiri e gollleeji mum nii. ¹¹ Ndennoo, waajibi tiinnito-den no mbaawru-den fuu naatude e fowtere Laamdo ndee pati fay gooto saamira no salaniibe Laamdo bee caamiri nii.

¹² Konngol Laamdo ngol ana wuuri ana jogii barke. Engol ŋuri kaafaawi ki banngeeki mum diŋi fuu mbelnaa welde, engol sooro hakkunde yonki e hakkille, hakkunde gi'e e mbuso, ngol seennda dum'en. Engol itta koro miilooji e anniyaaji gonŋi e bernde. ¹³ Walaa fuu ko tagaa ko suudanii Laamdo, huunde fuu ana bannginaa yeeso makko kanko mo ngaraten daraade yeeso mum oo.

No Iisaa laatorii Jottinoowo Sadaka Mawdo

¹⁴ Ndennoo tiiden e goondinal men ngal ceedoriden bernde wootere ngal, sabi en keŋii Jottinoowo Sadaka Mawdo jottiido nokku Laamdo, dum woni Iisaa Bii Laamdo oo. ¹⁵ Eden njogii Jottinoowo Sadaka Mawdo mo waasaali yurmaade en e loore men ndee. Sabi o tewtaama seytoreede no hebiraa fuu no ceytora-den nii, kaa noo hebaaka, nde wonnoo o luuttaali. ¹⁶ Ndennoo, badoro-den bimbbeere Jom moyyere oo hoolaare, yalla eden keba yurmeende e moyyere faa paabe-den nde kasindin-den fuu.

5

No Iisaa laatorii jottinoowo sadaka kibbuŋo

¹ So neddo subaama hakkunde yimbe honoroobe mum faa laato Jottinoowo Sadaka Mawdo,

halfinte golle Laamdo, yalla ana yottina sadakaaji namri e kirsamaaji faa tosa luutti. ² Joomum ana waawi yurmaade 6e anndaa Sariya Laamdo so majji 6ee, sabi kaɗum e hoore mum yo lo'udo no ma66e nii. ³ Saabe nden loore omo haani yottinde sadakaaji kammari luutti makko kanko e hoore makko e kammari luutti yim6e 6ee fuu. ⁴ Fay gooto waawaa hokkude hoore mum darja Jottinoowo Sadaka Mawdo, sinaa so Laamdo subii dum no suborii Haaruuna nii.

⁵ Almasiihu duu, wanaa kaɗum hokki hoore mum darja Jottinoowo Sadaka Mawdo, dokkuɗo mo oo yo Laamdo. Kaɗum wii mo:

«Aan a Biyam,

hannde laatii-mi baam maa.»*

⁶ O wii e ley nokku goddo:

«A jottinoowo sadaka faa abada

no Malkisedeke† nii.»‡

⁷ Nde Iisaa wonnoo e leydi ndii ndee, naagoriima gullaali cattuɗi e gonɗi, naagundeeji faade e Laamdo baawdo hisinde mo e maayde oo. Laamdo jaɓanii mo saabe ko o dowtanii dum koo.

⁸ Fay so taweede kanko woni Biddo oo, tampereji makko ekkintinii mo dowtaare. ⁹ Caggal nde o hi66innoo golle makko fuu, o laatanike dowtanii6e mo 6ee fuu sewnde kisindam faa abada, ¹⁰ sabi Laamdo wadii mo Jottinoowo Sadaka Mawdo no Malkisedeke nii.

Haala ko naɓata goondinal yeeso

* 5:5 Jabuura 2.7 † 5:6 Yeew 7.1-10 ‡ 5:6 Jabuura 110.4

¹¹ Miden njogii haalaaji keewɗi e oo kabaaru, kaa firritande on ɗum ana tiidɗi sabi on paa-mataa law. ¹² Odon kaannoo laataade janngi-nooɓe ɓooyii, kaa faa jooni odon kaani janngi-neede puɗɗooɗe konngi Laamɗo ɗii. Odon kaannoo taweede jaamdu tekkundu jaamatan, kaa faa jooni e muynam ngon-ɗon. ¹³ Muynoowo fuu seenndataa ko boni e ko moyyi, sabi yo baddo. ¹⁴ Kaa hillifaaɓe ɓee njey jaamdu tekkundu nduu, biiruɓe hakkillaaji mum'en so mboowni ɗum'en seenndude ko boni e ko moyyi ɓee.

6

¹ Ndennoo, njaaren yeeso faade e ko mawɓe anndintee, pati keddo-ɗen e ko fuɗɗooɓe anndintee e ley goondinal mum'en Almasiihu. Fotaa ko ngarten e haala tuubude iwde e golleeji naɓooji en to maayde, e haala goondinde Laamɗo. ² Fotaa ko ngarten e haala lootogal batisima, e hono fawugol juude dow neddo faa duwanoo ɗum, e immital maayɓe, kaɗum e jukkungo duumiingo. ³ Njaaren yeeso! Non ngadaten so Laamɗo jabii. ⁴ Won fuu no murtuɓe so iwi e laawol Laamɗo ɓee tuubirta kasen naa? Be njii fooyre Laamɗo, ɓe keɓii moyyere Laamɗo, ɓe keɓii ngedu e Ruuhu Ceniido, ⁵ ɓe meedii haala Laamɗo moyyuka kaa e kaayde wakkati garoyoowo oo. ⁶ Dum fuu e taweede hadaali ɓe saamde. Be mbaawaa tuubineede kasen, ana nanndi hono kamɓe e ko'e maɓɓe eɓe tontitoo Bii Laamɗo oo e dow leggal bardugal, eɓe kersina ɗum. ⁷ Tayko-ɗen leydi: so ndi haarii yiiwoole tawtawtondirde, so ndi funnii nguure nafoowo remuɓe ɓee, ndiin leydi heɓii

barke iwruŋo to Laamŋo. ⁸ Kaa so ndi funnii kebbe e tuppe, ndi walaa nafaa, ɔooyataa ndi huɗee, sakitoo ndi duppee.

⁹ Kaa onon, sakiraabe am horsuɓe, fay so min kaaldii nii, miden taylori e laawol lobbol ngon-ɗon, ɗum woni laawol kisindam ngol. ¹⁰ Sabi Laamŋo wanaa ooŋiido sako yeeboo golle moodon naa jilli ɗi kollu-ɗon ɗum nde ngollan-ɗon seniibe ɓee ndee e no ngadatton faa jooni nii. ¹¹ Kaa miden muuya gooto e moodon fuu holla soobe mum faa ɗo maayi, yalla odon taylora jikke mo keɓu-ɗon oo tabitan. ¹² Min njidaa laato-ɗon waamuɓe, ko min njidi dee, ɓemmbon heɓooɓe podooje Laamŋo ɓee saabe goondinal e muɗal.

Haala podooje Laamŋo cellude

¹³ Nde Laamŋo fodanta Ibarahiima ndee, hoore mum hunorii, sabi fay gooto fotaa mo kanko e hoore makko teddeengal faa mo hunoro ɗum. ¹⁴ O wii: «Mi hunike, mi waɗan e maa barke, mi hebbinan iwɗi maa faa heewa!»* ¹⁵ Dow ɗum, Ibarahiima muɗi faa hebi ko Laamŋo fodunoo hokkude ɗum koo. ¹⁶ Yimɓe ana kunoro ɓurɗo ɗum'en teddude, hunoore ndee ana tabintina haala mum'en, itta jeddi gonɗi hakkunde mum'en fuu. ¹⁷ Banngal heɓooɓe fodoore Laamŋo ndee ɓee, Laamŋo yiɗunoo keɓa tayloral anniya mum waylitataako fey, ɗum saabii so Laamŋo ɓeydi hunoore e dow fodoore mum ndee. ¹⁸ Dee kuɗɗe ɗiɗi, ɗum woni hunoore ndee e fodoore ndee, mbaylitataako abada sabi Laamŋo fenataa. Ndennoo, enen tuugiibe e Laamŋo ɓee, eɗum ɓuubina

* **6:14** Puɗɗooɗe 22.16-17

6erde men, yalla eden keddo e jikke mo ndokka-
den oo. ¹⁹ Oon jikke yo juggal cellungal koolni-
ingal e yonkiiji men. Omo dowa en faa njawten
heedoode faliinde e nokku burdo fuu senaade to
dow kammu too. ²⁰ Iisaa seekani en laawol naatir-
gol ton, sabi mo laatanike en Jottinoowo Sadaka
Mawdo faa abada no Malkisedeke nii.

7

Kabaaru jottinoowo sadaka biyeteedo Malkisedeke

¹ Malkisedeke oo laatinoke kaananke ngalluure
wiyeteende Salaam, o jottinoowo sadaka
Laamdo Toowdo oo. Kanko hawritoynoo e
Ibarahiima wakkati wartannoo wolde tawi
jaaliido kaanankoo6e, mo duwanii dum.*

² Ibarahiima hokki mo sappo6erde huunde
fuu ko he6unoo e wolde ndee. Maanaa innde
Malkisedeke woni: «kaananke poocciitido». Nde
wonnoo o kaananke Salaam duu, maanaa mum
yo «kaananke jom jam». ³ Binndi dii cifaaki
baabiiko naa inniiko naa dammbe makko fey.
Di cifaaki pinaade makko naa battane makko.
Edi nanndina mo e Bii Laamdo oo: o heddoto o
jottinoowo sadaka faa abada.

⁴ Yeewee no teddeengal Malkisedeke foti
mawnude, sabi fay Ibarahiima njaati men oo
hokkii mo sappo6erde ko he6unoo e wolde ndee
fuu. ⁵ Kasen duu, yottinoo6e sadaka iw6e e Lewi†
6ee njamiraa e ley sariya nanngude sappo6erde
e Israa'ilankoo6e fuu, fay so taweede been yo
iw6e e Ibarahiima no ma66e nii. ⁶ Kaa fay so

* **7:1** Yeew Puddoode 14.17-20 † **7:5** Lewi woni njaati Muusaa
e Haaruuna.

Malkisedeke jeyanooka e iwɗi Lewi, nanngii sappoɓerde jawɗi Ibarahiima, duwanii ɗum, kaɗum keɓoɗo podooje Laamɗo oo. ⁷ Jeddi fuu ngalaa, mo duwaawu iwri e mum ana ɓuri duwanteeɗo oo teddude. ⁸ Banngal iwɓe e Lewi, yimɓe maayooɓe ɓee keɓata sappoɓerde ndee, kaa Malkisedeke yo guurɗo no Binndi ɗii ceedorii nii. ⁹ Kasen duu eden mbaawi wiide: ko Ibarahiima hokki sappoɓerde ndee koo, Lewi mo iwɗi mum nanngata sappoɓerde oo, kaɗum duu hokkii nde. ¹⁰ Sabi fay so taweede o rimaaka tafon, e calɗi njaatiiko Ibarahiima o wonnoo nde Malkisedeke jaɓɓii ɗum ndee.

¹¹ Sariya dokkaaɗo Israa'iilankooɓe oo tuugike yottingol sadakaaji Lewinkooɓe ngol. Jonnoo, so tawiino nii ngol yottingol sadakaaji ana hiɓɓunoo, garol jottinoowo sadaka godɗo no Malkisedeke nii, mo wanaa iwɗo e Haaruuna, hasindintaakeno. ¹² Sabi so yottingol sadakaaji waylitiima, waajibi sariya duu waylitoto. ¹³ E ley ɗum, Joomiraado men mo haala mum haaletee ɗoo oo jeyaaka e iwɗi Lewi, e suudu baaba wonndu jeyaa, ndu fay gooto e mum wadaali junngo mum e golle yottinirde sadakaaji ndee. ¹⁴ Sabi en fuu en anndii, Joomiraado men oo e suudu baaba Yahuuda iwi, kaa Muusaa haalaali huunde fuu e mayru e banngal yottingol sadakaaji.

No Iisaa laatorii jottinoowo sadaka no Malkisedeke nii

¹⁵ Ko jottinoowo sadaka godɗo nannduɗo e Malkisedeke banngi koo, ɓeyɗii laɓɓinde ko njidumi hollude on koo. ¹⁶ Wanaa saabe sariyaaji

kawrooji e lejol makko d̄ii o su6oraa o jottinoowo sadaka, ko o su6oraa dee, saabe nguurndam njogiidam semmbe ɗam timmataa ɗam. ¹⁷ Sabi Binndi d̄ii mbii:

«A jottinoowo sadaka faa abada
no Malkisedeke nii.»

¹⁸ Hono nii sariyaaji aranndeeji d̄ii njoppiraa saabe loore mum'en e famɗude mum'en nafaa. ¹⁹ Sabi e ley Sariya Muusaa oo fay gooto laataaki ki66uɗo. Jooni kaa en pawii jikke men e ko ɓuri Sariya Muusaa oo moyyude koo, e oon jikke ɓattorto-ɗen Laamɗo.

²⁰ Kasen duu, Laamɗo wad̄ii Iisaa jottinoowo sadaka e dow hunoore muuɗum. Lewinkoo6e 6ee nee, Laamɗo hunanaaki ɗum'en. ²¹ Kaa Iisaa laatorike jottinoowo sadaka e dow hunoore Laamɗo biido nii oo:

«Joomiraado hunike, mimsitataa:
A jottinoowo sadaka faa abada.»‡

²² Hono nii Iisaa laatorii tolma aadi ɓurndi moyyude ndii.

²³ Ko jokkiti hen kasen, yottinoo6e sadaka 6ee ana keewnoo yalla so gooto maayii ana ɗaja loomtiido ɗum. ²⁴ Kaa Iisaa woni jottinoowo sadaka mo walaa loomtotoodo fey, sabi o dumoto faa abada. ²⁵ Dum wad̄i so mo waawi hisinde ɓattoriibe Laamɗo saabe makko 6ee kisinɗam ki66uɗam. Omo heddo e surande 6e sabi o guurɗo duumiido.

²⁶ Iisaa woni Jottinoowo Sadaka Mawɗo porroowo e ko kasindin-ɗen koo: o ceniido, o walaa jinjoore, ko sobi fuu walaa e makko. O seenndaama e luuttoo6e 6ee, kasen duu o hokkaama nokku

‡ 7:21 Jabuura 110.4

6urdo fuu teddude dow kammu. ²⁷ Mo nanndaali e 6ee too yottinoobe sadaka maw6e hasindin6e e ittude sadakaaji ɲannde fuu. Be ittana luutti ma66e sadaka kam6e e ko'e ma66e tafon, caggal majjum, 6e ittana luutti yim6e 6ee sadaka. Kaa Iisaa ittanii luutti yim6e sadaka cilol gootol keyoowol yim6e jamaanuuji dii fuu nde o hokkitiri hoore makko no layyaari nii ndee. ²⁸ Sariya Muusaa oo ana darnana yim6e lo'ube Jottinoowo Sadaka Mawdo, kaa hunoore nde Laamdo hunii caggal Sariya oo ndee darnii Biddo ki66inaado faa abada oo.

8

No Iisaa laatorii curoowo ley aadi 6urndi moyyude ndii

¹ Haala 6urka faydinde e ley ko kaalaten koo annii: en ke6ii Jottinoowo Sadaka Mawdo, oon woni joodiido ɲaamo bimmbeere Jom manngu wonnde dow kammu. ² Omo golla golle makko e ley nokku dewal ceniido, dum woni hukkuum goongaraajo mo Joomiraado darni, wanaa mo neddo darni. ³ Jottinoowo sadaka fuu ana suboraa faa yottina Laamdo sadakaaji ɲamri e kirsamaaji. Dum nee, waajibi Iisaa laatantoodo en Jottinoowo Sadaka Mawdo oo duu he6a huunde nde yottina. ⁴ Sinndo ga leydi gaa o wonnoo, o laatataako jottinoowo sadaka sabi yottinoobe sadaka hawroobe e Sariya Muusaa ana ngoodi. ⁵ Been yottinoobe sadaka ana ngollana Laamdo ley nokku dewal cappotoodo goongaraajo gondo to dow kammu too oo, kanko o nanndinaado tan. Nde Muusaa anniyinoo darnude hukkuum seedaaku oo ndee, Laamdo

jeertini mo, wii: «Tiinno-ɗaa, ngadiraɗa huunde fuu dow njuɓɓuki ki kollu-maa-mi dow haayre kii.»* ⁶ Kaa jooni, Almasiihu heɓii golle dewal burɗo mo maɓɓe oo moyyude, sabi o curanoowo yimɓe ley aadi burndi moyyude ndii. Ndiin aadi walɗaa e aranndeeri ndii, o fawii ndi e podooje burɗe moyyude ɗee. ⁷ E ley ɗum, sinndo aadi aranndeeri ndii walaano ella, hasindintaakeno e aadi ngonndi. ⁸ Kaa Laamɗo felii ndi nde wii:

«Miin Joomiraado mido wiya jalaade ana ngara
ɗe ngadidan-mi e Israa'iilankooŋe e Yahu-
udiyankooŋe aadi keyri.

⁹ Ndi walɗaa e aadi ndi ngadidinnoo-mi e njaati-
raabe maɓɓe
nde dow-mi ɗum'en faa mi yaltina ɗum'en
leydi Misira ndee.

Ko kamɓe e ko'e maɓɓe ɓe mbonni aadi am koo,
miin duu mi ɗuurtiima ɓe.

Non mbii-mi, miin Joomiraado.»

¹⁰ O wii kasen:

«Ndiin aadi woni ko ngadidan-mi e Is-
raa'iilankooŋe caggal deen jalaade:

Mi wafan sariyaaji am e hakkillaaji maɓɓe,
mi winnda ɗi e berɗe maɓɓe,

mi laatoo Laamɗo maɓɓe,
ɓe laatoo yimɓe am.

¹¹ Hankasen fay gooto hasindinaa e tinndinde
jeyɗaabe e leydi ngootiri,

wanaa haala sakiike mum faa waajoo ɗum, yo
anndu Joomiraado,

sabi yimɓe fuu anndan kam,
lo'uɓe e tedduɓe fuu.

* 8:5 Pergu 25.40

- 12 Sabi mi yaafoto ooɲaare ma66e,
mi ittan luutti ma66e e hakkille am fey.»†
- 13 Ko mo haali kabaaru aadi keyri ndii koo, o
hiidfini aadi aranndeeri ndii. Jooni kaa, ko naywi
faa ɲoofii koo yonii sawndintineede.

9

Haala sadakaaji ley aadi kiinndi ndii

1 Aadi aranndeeri ndii ana joginoo sariyaaji
kawjordi dewal Laamdo, kaɲum e nokku dewal
ceniido gondo ga leydi gaa. 2 Oon nokku yo
hukkum mo cuudi didi: aranndeeru nduu suudu
seniindu wiyetee, don moottila kaa e taabal
ngal e buuru cakkaado oo ngonnoo. 3 Yeesooru
nduu woni caggal heedoode faliinde ndee,
endu wiyee nokku burdo fuu senaade. 4 Ley
mayru urirde kanjeere ndee e keesuwal aadi
muumdiniraangal kanje ngal ngonnoo. Ana
e ley keesuwal ngal loongel kanje keewngel
ɲaamdu wiyeteendu «maanu», kaɲum e sawru
Haaruuna wilitinnoonu nduu e alluuje de aadi
ndii winndaa e mum dee. 5 Ana to dow keesuwal
too kudde didi ɲemmbinaade hono malaa'ika'en
biyeteede cerubin, de finnde teddeengal Laamdo.
Biifoole majje ana kuuri nokku do yiyam dam
yuppetee faa luutti njaafee doo. Kaa en mbaawaa
sifaade deen kudde faa laaba e oo wakkati.

6 Dee kulle fuu e yu66ondirde hono nii, yotti-
noo6e sadaka bee ɲannde fuu ana naata ana njalta
to suudu aranndeeru too faa ngolla golle mum'en
dewal Laamdo. 7 Kaa suudu yeesooru nduu, Jot-
tinoowo Sadaka Mawdo oo tan naatata e mayru

† 8:12 Yeremiya 31.31-34

hitaande fuu cilol gootol. Kasen duu o naatataa tawee o naboraali yiyam faa o ittana hoore makko sadaka, o ittana duu boofi di yimbe bee ngadi tawi anndanaali dii sadaka. ⁸ Dum Ruuhu Ceniido sappotoo faade e nokku burdo fuu senaare: damal naarrugal e makko banngintaake so nii hukukum ceniido oo ana heddi nawtoreede. ⁹ Dum yo taagumansa wakkati men jooni faa holla dum doo: sadakaaji namri e sadakaaji kirsamaaji jottinaadi Laamdo dii mbaawaa laɓɓinde neddo dewiroowo nii Laamdo faa hakkille mum waaltoo. ¹⁰ Dewal gorrungal nii ana haɓɓaa e sariyaaji keertiidi naamdu e yardu e lootogal, dewal baawngal yiyeeede tan, sariyaaji kaandi jokkeede faa nannde Laamdo tabintini huunde heyre.

Haala sadaka ley aadi keyri ndii

¹¹ Kaa jooni, Almasiihu banngii, laatike Jotinoowo Sadaka Mawdo gadudo moyyereji. O naatii e hukukum burdo teddude burdo hiɓɓude, mo junngo neddo darnaali, kasen duu hukukum oo jeyaaka e leydi ndii. ¹² O naatii ley nokku burdo fuu senaade oo, o naaddaali e yiyam damkoy e ga'oy, ko o naaddi dee, yiyam makko jaati. Hono nii o soottitorii en faa abada cilol gootol keyoowol yimbe jamaanuujii dii fuu. ¹³ E ley Sariya Muusaa, so yiyam damdi e ga'i kapum e ndoondi pale duppaange wiccaama cobudo oo, laɓɓinan joomum banngal diina. ¹⁴ Yiyam Almasiihu dam buri dum waawde laɓɓinde hakkillaaaji men iwde e golleeji naɓooji en to maayde dii, yalla eden ndewa Laamdo guurdo oo. Sabi e baawde Ruuhu duumiido oo, Iisaa hokkii hoore mum Laamdo no layyaari ndi walaa ella nii.

15 Dum waddani mo laataade curoowo hakkunde yim6e e Laamdo ley aadi keyri ndii, yalla noddaa6e 6ee ana ke6a ndonu keddotoodo faa abada mo Laamdo fodi oo. Sabi kanko maayiri faa mo soottitoo mboofu6e e ley aadi aranndeeri ndii 6ee. 16 So neddo maayii, yoppii wasu. Wasu yo aadi hakkunde basiido e donoowo, ana tabita caggal maayde basiido oo. 17 Waajibi wasu tabita caggal maayde, sabi o tabitataa sinaa so joomum maayi. 18 E ley dum, fay aadi aranndeeri ndii tabitaali so wanaa yiyam yuppaa. 19 Caggal nde Muusaa holliti yim6e 6ee jamirooje gonde e Sariya dee fuu ndee, bami yiyam ga'oy e damkoy, jillondiri dam e ndiyam e haabu mbaalu wodeewo e ca6e hisopi, wicci dewtere Sariya ndee e yim6e 6ee fuu. O wii: 20 «Dum woni yiyam tabintinoojam aadi ndi Laamdo yamiri on dowto-don ndii.»* 21 Hono non kasen, o wicciri yiyam e dow hukkuum ceniido oo, kaɗum e kaaki dewirdi Laamdo dii fuu. 22 So goonga, banngal Sariya oo ana wa'i hono yiyam la66inta huunde fuu! Kasen duu, so sadaka yiyam wadaaka, yaafaamuya walaa.

No Iisaa Almasiihu laatorii kirsamaari ki66undi

23 Dee kudde ngoni nate kollitooje kudde gonde dow kammu dee, ede kasindini e la66inireede yiyam daabaaji. Kaa kudde kammunkooje dee, kaɗum'en jaati, ana kasindini e sadakaaji burdi dii too moyyude. 24 Sabi Almasiihu naataali e nokku dewal ceniido mo junngo ni6i. Oon yo nanndoore goongaraajo gondo dow kammu oo. Ko Almasiihu wadi dee, to kammu too jaati o naati

* 9:20 Pergu 24.8

faa o heya en jooni yeeso Laamdo. ²⁵ O naatiraali ton faa o itta hoore makko sadaka cili keewdi, no Jottinoowo Sadaka Mawdo naatirta hitaande faa hitaande e ley nokku burdo fuu senaade oo naŋora yiiyam daaba nii. ²⁶ So tawiino nii, Almasiihu torreteno cili keewdi gila e puɗɗooɗe aduna faa jooni, kaa dum laatoraaki non. O ɓanngii cilol gootol keyoowol yimɓe jamaanuujii ɗii fuu, yalla omo hokkitira hoore makko hono no layyaari nii faa o tosa luutti yimɓe. ²⁷ Battane ɓii-aadama yo maayde cilol gootol, caggal dum, saree. ²⁸ Hono non, Almasiihu duu hokkitiri hoore mum hono no layyaari nii cilol gootol faa roondoo luutti yimɓe heewɓe. O ɓanngan cilol ɗiɗaɓol, kaa wanaa faa o roondoo luutti, faa o waddana yimɓe doomooɗe garol makko ɓee kisindam.

10

¹ Sariya Muusaa oo yo mbeelu moyyereeji garooji ɗii, wanaa mbaadi majji jaati. Dum saabii fay e ley sadakaaji jottinteedi hitaande faa hitaande ɗii, o waawaa wadude rewoɗe ɓee hiɓɓuɓe. ² So omo waawnoo dum, yottingol sadakaaji yoppeteno, sabi rewoɗe ɓee fuu laɓɓinteno cilol gootol timmungol, hakillaaji maɓɓe niɗataa ɓe banngal luutti hankasen. ³ Kaa wanaa non laatorii. Hitande faa hitaande ɗiin sadakaaji miccintinan yimɓe luutti mum'en. ⁴ Sabi yiiyam ga'i e damɗi ɗam waawaa ittude luutti fey.

⁵ Dum saabii, nde Almasiihu ɓadinoo warde e aduna ndee, wii Laamdo:

«A yidaa sadakaaji kirsamaaji e sadakaaji jamri,
kaa a wadani kam terɗe.

6 Sadakaaji duppamaaji e sadakaaji banngal luutti,
a seyortaako dum.»

7 E ley dum, Almasiihu wii:

«Mido nii, mi warii faa mi wada sago maa, aan
Laamdo,
no kabaaru am winndiraa e ley dewtere maa
Sariya nii.»*

8 Arannde, o wii: «A yidaa sadakaaji kirsamaaji, a yidaa sadakaaji namri kaɲum e sadakaaji duppamaaji e sadakaaji banngal luutti, a seyortaako di.» Dum fuu e taweede, diin sadakaaji no Sariya oo yamiri nii ngadira. 9 Caggal dum, o wii: «Mido nii, mi warii faa mi wada sago maa.» Hono nii Laamdo ittiri njuɓɓuki sadaka arano oo tabintini didaɓo oo. 10 Saabe ngoon sago cennira-den e sadaka terde Iisaa Almasiihu cilol gootol keyoowol yimbe jamaanuuji dii fuu.

11 E ley njuɓɓuki sadaka arano oo, jottinoowo sadaka fuu yo daraniido golle mum nannde fuu, ana yottina sadakaaji dii wakkati fuu, kaa di mbaawaa ittude luutti fey. 12 Kaa Almasiihu yottinii sadaka gooto ittoowo luutti keyoowo yimbe jamaanuuji dii fuu, caggal dum, o joodii naamo Laamdo. 13 Don mo doomata faa Laamdo wada mo yaɓɓa waybe makko. 14 E sadaka gooto oo, faa abada o hiɓɓinirii been be luutti mum'en laɓɓintee bee. 15 Dum woni ko Ruuhu Ceniido oo duu seedantoo en. Sabi o wii tafon:

16 «Joomiraado wii:

Ndii aadi ngadidan-mi e maɓɓe
caggal dee jalaade:

* 10:7 Jabuura 40.7-9

Mi wadan sariyaaji am e berde ma66e,
mi winnda di e hakkillaaji ma66e.»

17 O jokkintini hen kasen, o wii:

«Mi ittan e hakkille am luutti ma66e e boofi ma66e fey.»†

18 Ndennoo do luutti njaafaa, sadaka ittoowo luutti hasindintaake don hankasen.

No kaan-den badoraade Laamdo

19 Ndennoo sakiraabe, yiyyam Iisaa njuppaadam dam hokki en laawol naatude e nokku burdo fuu senaade oo dow hoolaare. 20 O udditanii en laawol kesol guurngol jawtirgol heedoode ndee, kangol woni terde makko dee. 21 Nde wonnoo jottinoowo sadaka mawdo ardinaado suudu Laamdo nduu njogi-den, 22 ndennoo, badoro-den Laamdo berde de ngalaa naafigaaku jogiide goondinal ngal sikke fuu walaa e mum. Sabi luutti di berde men caawunoo dii fuu ittaama, caldi men duu lootiraama ndiyam laa6udam. 23 Beyden jikke men dow ko ceedori-den bernde wootere koo, sabi podando en oo yo koolniido. 24 Ngattondiren hakkille faa tiidondiren e ley jilli e gollleeji lobbi. 25 Pati njoppen hawritidde no yogaabe ngadata nii, beydo-den waajondirde nde wonnoo odon njiya jalaande Joomiraado oo ana wara warde.

26 So en murike en keddike e luutti caggal ko anndu-den goonga oo faa laabi koo, annden sadaka ittoowo luutti heddaaki hankasen. 27 Ko heddi dee, doomugol kulbiniingol jannde kiiti, katum e yiite jaaamoowe yeddu6e Laamdo bee ngee. 28 So neddo bonnii Sariya Muusaa oo e dow seedaaku yim6e didon naa taton, yurmataake,

† 10:17 Yeremiya 31.33-34

warete! ²⁹ Kaa walaa fuu burdo haandude e jukkungo ko foti so neddo yaabii Bii Laamdo, sobinii yiyyam aadi cennudam dum dam, hoynii Ruuhu gaddowo moyyere oo. ³⁰ Sabi eden anndi Laamdo wii:

«Miin yobtoytoo mi yoboyan 6e.»

O wii kasen:

«Joomiraado saran yimbe mum.»‡

³¹ Hee, naatude e junngo Laamdo guurdo oo ana hulbinii!

³² Miccitee jalaade mon arane dee, caggal nde hakkillaaji mon njaaynaa, hee on tiinnitike ley torraaji e mujal. ³³ Wakkatiji odon koyniree jennooje e toonange hakkunde yimbe, wakkatiji odon ndeenta e wobbe wadaabe non. ³⁴ On cunodike e uddaabe kasu, kasen duu nde teeta-don ko njogi-don koo fuu ndee, on njogorike dum seyo, sabi odon anndi onon njogii jawdi burndi fuu, ndi timmataa. ³⁵ Ndennoo, pati njoppee hoolaare mon sabi ende jogii mbarjaari mawndi. ³⁶ E ley dum, odon kaani mujude, yalla odon ngada sago Laamdo, kebon mo o fodani on oo, ³⁷ sabi ana winndii:

«Doo e yeeso seeda,

kaando warde oo waran, o taadataa.»

Laamdo wii:

³⁸ «Pooccitaniido kam wuurdan goondinal,§

kaa so wirfitiima,

bernde am yarrataako dum.»

³⁹ Enen noo, en njeyaaka e wirfitotoo6e faa kalkoyoo 6ee, 6e njeye-den e mum dee, goondin6e faa yonkiiji mum'en kisinee 6ee.

‡ 10:30 Fillitagol Tawreeta 32.35-36 § 10:38 Habaakuk 2.3-4

11

Haala goondīnal

¹ Goondīnal yo taylorde heban ko fawi jikke e mum e hoolaade ko yiyaali ana woodi. ² Saabe maggal, njaatiraabe men keɓiri seedaaku lobbo yeeso Laamɗo.

³ Saabe goondīnal, paamir-den aduna oo e koode dee fuu konngol Laamɗo tagiraa, ko yiyetee koo tagiraa ko yiyataake koo.

⁴ Saabe goondīnal, Haabiila ittiranii Laamɗo sadaka burɗo mo Kaabiila oo, goondīnal saabii so Laamɗo jatorii mo o pooccitiido nde jabani mo sadakaaji makko. Kasen, fay so taweede o maayii, goondīnal makko ana heddii waajaade en faa jooni.

⁵ Saabe goondīnal, Henok ɗabbiniraa dow kammu fay meedaali maayde. Fay gooto yiitaali mo kasen sabi Laamɗo ɗabbini mo. Kaa fade makko ɗabbineede o seedanaama omo wela Laamɗo. ⁶ So goondīnal walaa, fay gooto waawaa welde Laamɗo. Sabi neddo jidɗo badaade Laamɗo waajibi goondīna omo woodi, goondīnan o barjoto tewtoobe mo bee.

⁷ Saabe goondīnal, Nuuhu sehiri laana faa danda koreeji mum dii. O dowtanii Laamɗo jeertindo mo ko warata, ko yiyaaka tafon koo. Ko o goondīni Laamɗo koo, o sariri aduna oo fuu. E ley dum, Laamɗo jatorii mo o pooccitiido.

⁸ Saabe goondīnal, Ibarahiima nootorii noddaango Laamɗo, yalti faade e leydi ndi Laamɗo fodi mo heban ndii, o yalti tawi kanko nee o andaa to o yahata. ⁹ Saabe goondīnal, o joodorinoo

no koo6o nii e leydi o fodanaa ndii. Isiyaaka e Yaakuuba duu njoododike e makko e ley hukkummaaji, kam6e duu ngoni he6idoo6e e makko fodoore wootere ndee. ¹⁰ Sabi omo foodanoo ngalluure jii6unde duumiinde nde Laam6o diidi so mahi ndee.

¹¹ Saabe goondinal, Ibarahiima hokkiraa he6ude sii, fay so taweede o naywiino, genndiiko Saaratu duu yo dimaro wonnoo. Sabi Ibarahiima ana jogorii podando dum oo yo koolniido. ¹² Dum wadi so gooto naywudo faa 6adii maayde he6i sii potudo koode kammu heewde mo waawaa limeede no njaareendi maayo waawiraaka limeede nii.

¹³ Been yim6e fuu maaydii e goondinal mum'en tawi podooje Laam6o dee tabitaali, kaa 6e coyniima dum 6e kuyanii dum duu, 6e njarriima duu 6e ho66e, 6e warwar6e e aduna oo. ¹⁴ Yarrorii6e hono nii 6ee kollii faa laa6i paca ana tewtana ko'e mum'en leydi ndi nje. ¹⁵ Kasen duu so nii hakkil-laaji ma66e ana ngonnoo e leydi ndi 6e njaltunoo e mum ndii, e6e mbaawnoo wirfitaade ton. ¹⁶ Kaa so goonga, e6e poodanoo leydi burndi moyyude, dum woni ngonndi dow kammu ndii. Saabe dum, Laam6o yaagortaako noddireede Laam6o ma66e, o moyyinanii 6e ngalluure.

¹⁷ Saabe goondinal, Ibarahiima ja6iri ittude Isiyaaka sadaka no layyaari nii nde Laam6o itti koro makko ndee. Fay so taweede Laam6o fodanii mo lejol makko heewan, o lanndinike ittude 6iyiiko korsudo oo sadaka, ¹⁸ mo Laam6o wii e mum oo: «Iwdi Isiyaaka ndii, kayri innditortoo in-

nde maa.»* ¹⁹ Ibrahiima ana jogorii Laamdo ana waawi fay immintinde biyiiko Isiyaaka e maayde. Saabe nden hoolaare, o wartiranaa biyiiko ana wa'i hono immitiido e maayde nii.

²⁰ Saabe goondinal, Isiyaaka duwanorii Yaakuuba e Iisuwa dow moyyereeji garoyooji dii.

²¹ Saabe goondinal, Yaakuuba duwanorii gooto fuu e 6i66e Yuusufu didon 6ee, nde o badinoo maayde ndee. O tuugii sawru makko, o turii omo teddina Laamdo.

²² Saabe goondinal, Yuusufu sapporii pergu 6i66e Israa'iila iwde leydi Misira nde badinoo maayde ndee. E ley majjum, o wasii 6e 6e na6ora gi'e makko.

²³ Saabe goondinal, saaraabe Muusaa cuudiri dum lebbi tati caggal rimeede mum, sabi 6e njii o cukalel moy-ηarel, kasen, 6e cuusii woortude yamiroore kaananke oo ndee.

²⁴ Saabe goondinal, nde Muusaa mawni ndee, salorii wiyeede taanii Fira'awna. ²⁵ O subike reentude e yim6e Laamdo 6ee e ley torraaji diina weltoraade wakkatiiwel seeda ley luuttal. ²⁶ Omo jatorii hoynireede no Almasiihu hoynirtee nii 6uri moyyude diina jawle Misira dee, sabi omo fawi jikke makko e mbarjaari waroyoori ndii.

²⁷ Saabe goondinal, o yaltiri leydi Misira tawi o hulaali tikkere kaananke oo, o fellisi yaade hono omo yiya Laamdo mo yiyataake oo nii.

²⁸ Saabe goondinal, o adorii fuddude iidi Paska, o yamiri yiyyam wujee e dame galleeji pati malaa'ika baroowo oo mema hammadii6e Israa'iilankoo6e 6ee.

* **11:18** Puddoo6e 21.12

²⁹ Saabe goondinal, Israa'iilankooŋe tacciri Maayo Maaliya ngoo dow leydi njoorndi. Kaa Misirankooŋe ndaarunooŋe taccirde non ɓee fuu njoolii.

³⁰ Saabe goondinal, tataaji piliidi Yeriko dɗi caamiri ko Israa'iilankooŋe ngadi balde jeddi ana piltoo di koo.

³¹ Saabe goondinal, Rahab debbo pijoowo oo waasiri halkodaade e heeferɓe ɓee, sabi o jaɓɓiima Israa'iilankooŋe soorotooŋe e leydi ndii faa kora ndi ɓee, o jippinirii dum'en dow teddeengal.

³² Kodum mbiyan-mi kasen? Wakkati oo heyataa kam faa mi haala kabaaru Gedeyon e Barak e Samson e Yefte e Daawuuda e annabi Samuyila, kaɗum e annabaaɓe woɓɓe ɓee. ³³ Been yimɓe fuu, goondinal waddani dum'en jaalaade kaanankooŋe e laamoraade foocitaare e heɓude podooje Laamɗo. Kanngal waddani ɓe muɓɓude kundude dawaadi ladde ³⁴ e ɗifude giteeli gujitooji e dadude e kaafaawi mbelki. Fay so taweede ɓe lo'unooŋe, ɓe keɓii semmbe, ɓe worworɓe e golowole, ɓe cayfitii konuuji gardi e maɓɓe dɗi. ³⁵ Saabe goondinal, yoga e rewɓe keɓiri maayɓe mum'en nguurtinaa.

Saabe goondinal, yimɓe woɓɓe torraama faa maayi, calii heefidinde sako coottitee, yalla ana keɓa wuurtugol ɓurngol moyyude ngol. ³⁶ Woɓɓe kasen njaayraa, piyaa dorri, e ko ɓuri dum ngeyyaa naɓaa ley kasu. ³⁷ Yoga maɓɓe mbedaa kaaye faa maayi, yoga tayiraa ngarjaawi, yoga wardaa kaafaawi. Eɓe njiiloo eɓe ɓoornii guri be'i e baali, ɓe misikiina'en, ɓe torraaɓe, ɓe jukkaaɓe jukkungo naawngo. ³⁸ Been yimɓe, yiilotooŋe

e ley laddeejii, ŋabooŋe kaaye, soorotooŋe e luurooji kaaye, naatoŋe e gayde, ɓe kaandaano e oo aduna.

³⁹ ɓe fuu ɓe keɓii seedaaku lobbo yeeso Laamɗo saabe goondinal maɓɓe. Dum fuu e taweede, ɓe keɓaali ko Laamɗo fodi koo, ⁴⁰ sabi o fodanii en ko moyyi ko ɓuri ko maɓɓe koo. O muuyi ɓe laatataako hiɓɓuɓe so wanaa ɓe tawdee e men.

12

No ne'ugol Joomiraado hollirta jilli mum

¹ Ndennoo enen, so nii seedee'en banngal goondinal potuɓe nii heewde ana pili en, ceerten e donngal fuu e luuttal lo'ortoongal en no yaafiri ngal, njaaren yeeso dow muɗal no dadondirteedo nii, ² tawee hakkillaaji men ana e Iisaa ardiido waɗude goondinal e ɓerde men oo, o tabintinoowo ngal duu. Kanko suɓii muɗude leggal bardugal ngal dow seyo wonngo yeeso makko ngoo, o yawi hersa maggal. Jooni, o joodoyii jaamo Laamɗo dow bimmbeere mum ndee.

³ E ley dum, ngattanee hakkille oon muɗudo konnaagu luuttooŋe ɓee, yalla oɗon mbaasa tam-pude, mbaason tayude jikke e goondinal mon.

⁴ Oɗon caloo luuttal oɗon kaɓa e mum, kaa on kaɓaaki faa yiyam dogi tafon. ⁵ Kasen duu on njeg-gitii oo doo waaju mo Laamɗo haaldiri e moodon no ɓiɓɓe mum nii oo:

«Biyam, pati yaw ne'ugol Joomiraado ngol,
kasen duu, pati tayu jikke so mo ŋiŋii ma.

⁶ Sabi Joomiraado ne'an mo horsini fuu,
kasen duu fiyan mo nanngiri ɓiyum fuu.»*

* 12:6 Tinndi 3.11-12

⁷ Mupnee ne'ugol ngol, anndon Laamdo nanngiri on bi66e mum. Homo woni bi66o mo baam mum ne'ataa dum? ⁸ So on ngalaa e ne'ugol ngol bi66e 6ee fuu ne'etee ngol, on nganaa bi66e laabu6e, on nganaa bi66e halal. ⁹ Baabiraa6e men aduna 6ee ana ne'annoo en, en teddini 6e. Ko hadata en dwtanaade Baabiraado men dow kammu oo faa 6ura no ma66e nii yalla eden nguura? ¹⁰ Baabiraa6e men ana ne'irannoo en no miilorii ana woodi e wakkatiiwel seeda. Kaa Laamdo kammari faa nafa en ne'irta en, yalla eden ndeenta e mum ley senaare mum. ¹¹ Ne'ugol fuu e ley oo wakkati yoomre waddata, seynataa. Kaa caggal dum, engol waddana jabu6e ne'eede 6ee foocitaare e jam.

¹² Ndennoo 6amtee juude mon noodude dee, cembintinee e koppi mon di ngalaa semmbe dii. ¹³ Njokkee laawi poocitiidi, pati koyngal layoowal seeltu, ko haani dee, ngal sella.

No njeertinirta-den pati en mbaasu moyyere Laamdo

¹⁴ Tiinnee ndaaree wondirde e yim6e fuu dow jam, tewton senaare, sabi so on ngalaa nde on njiyataa Joomiraado. ¹⁵ Njeertee pati fay gooto waasa moyyere Laamdo ndee, pati fay gooto e mon laatoos hono no haako haaduko wilitirta nii, so raabira yim6e heew6e haadugol mum. ¹⁶ Njeertee pati fay gooto e mon laatoos jaahili naa adunanke no iisuwa nii, coottudo hammadiyaaku mum faa he6a ko naama wakkatiiwel gootel tan. ¹⁷ Odon anndi caggal dum, nde o yidi he6ude duwaawu baam makko ndee, o tippitaama. O

6ami nii faa o woyi kaa o hebaali dabare fuu no o waylitira ko wadaa koo.

¹⁸ Onon, on ngardaali to Laamdo hono no yimbe Israa'iila ngardunoo to haayre Siinaayi nii. Kambe 6e ngarii to huunde waawnde memeeede nde yiite hubbata e mum. Be ngari e ley nimre nibbunde tika e henndu mawndu. ¹⁹ Be nanii fu-u faango buututal ngoo, kaɗum e daande toownde iwnde dow kammu ndee. Nanunoo6e nden daande 6ee fuu jaagike Laamdo pati beydaneen hen fay kongol gootol no poti hulde. ²⁰ Sabi 6e ndonkii waawtude ndee doo yamiroore: «Ko memi nden waamnde haayre fuu, fay so daaba, wardete kaaye.» ²¹ Goonga, ko yimbe 6ee njii koo ana hulbinii faa Muusaa e hoore mum wii: «Mi hulii sanne faa mido sijnja.»

²² Kaa onon, on ngarii e haayre Siyona ndee, kaɗum e ngalluure Laamdo guurdo oo, dum woni Urusaliima dow kammu oo, to malaa'ika'en ujunaaji ujunaaji kawriti so ana mbeltodoo. ²³ On ngarii e kawrital hammadii6e 6e inde mum'en mbinndaa dow kammu 6ee, on ngarii e Laamdo caroowo yimbe fuu oo, on ngarii e yonkiiji foocitii6e laatii6e hibbu6e 6ee. ²⁴ On ngarii e Iisaa curoowo hakkunde yimbe e Laamdo ley aadi keyri ndii oo. On ngarii e yiyam makko la66inoojam, ngaddudam kabaaru burdo kabaaru yiyam Haabiila juppiidam oo moyyude.

²⁵ Ndennoo tiinnee pati calo-don Laamdo kaal-doowo e moodon oo, sabi salinoo6e jeertingol makko dow leydi gaa 6ee ndadaali, wanaa haala enen so en calanike jeertingol iwrungol dow kammu. ²⁶ Arannde, daande makko dimmbii

leydi ndii. Jooni kaa, o fodii d̄um d̄oo, o wii: «Mi dimmban ndi cilol gonngol kasen, wanaa leydi tan, kammu e leydi fuu.»† ²⁷ Ko o wii «cilol gonngol kasen» koo ana holla ko moyyinaa fuu dimmboto faa saama, yalla ko dimmbataako koo ana heddo k̄arum tan. ²⁸ Saabe d̄um, nde wonnoo laamu mo dimmbataako kebaten, njetten hen Laamd̄o, ndewren mo no weldata mo tawee e leydinkinaare e kulol, ²⁹ sabi Laamd̄o meeden oo ana wa'i no yiite halkoowe nii.

13

Haala waajuuji cakitiid̄i

¹ Keddo-d̄on e yidondirde, sabi on sakiraabe.
² Pati njeebee jippinde ho66e, sabi wo66e njippinii malaa'ika'en tawi anndaa ko 6e ngoni. ³ Miccitee uddaabe 6ee hono no onon e ko'e mon od̄on uddidaa e ma66e nii. Miccitee torraabe torra cattudo hono no onon e ko'e mon od̄on torridaa e ma66e nii. ⁴ Yo yim6e fuu teddin dewgal, pati jeenoyee so ngarton e lelde mon. Sabi Laamd̄o saran fijoo6e won6e e dewgal e 6e ngalaa e dewgal fuu. ⁵ Joote jawdi haanaa taweede e mon. Keɲɲitoree ko njogid̄on, sabi Laamd̄o jaati wii:

«Mi teelnataa ma, mi yoppataa ma abada!»*

⁶ Saabe majjum, eden mbaawi haalde d̄um d̄oo dow hoolaare:

«Joomiraado woni paabotoodo kam,
 mi hulataa.

Kodum fuu neddo waawi wadude kam?»†

† 12:26 Haggay 2.6

*

13:5 Fillitagol Tawreeta 31.6

† 13:6

Jabuura 118.6

7 Miccitee ardiibe dowde on so kaalani on konngol Laamdo bee. Ngattee hakkillaaji mon e battane nguurndam mabbe dam, pemmbon goondinal mabbe ngal.

8 Iisaa Almasiihu waylitataako: no worrunoo keenen nii, worri hannde, non worrata faa abada duu. 9 Pati nja6ee waajuuji goddi di on mboowaa nande naba hakkillaaji mon. Ko 6uri moyyude, 6erde mon ke6a semmbe e ley moyyere, ko wanaa jokkude sariyaaji keertiidi jaamdu. Jokku6e diin sariyaaji 6ee fay huunde ke6aali hen.

10 Yottinoobe sadaka gollu6e ley hukukum ceniido 6ee ndannanaaka jaamde sadaka pawii6o e ittirde sadaka men ndee. 11 Sabi e ley nju66uki Sariya Muusaa, Jottinoowo Sadaka Mawdo waddata yiyam kirsamaaji ley nokku 6urdo fuu senaade oo itta dam sadaka kammari luutti, kaa tewuuji majji dii, to caggal daaka too sumetee. 12 Dum wadi so Iisaa duu maayoyi caggal ngeenndi faa sennira yim6e yiyam mum.

13 Ndennoo, njalten tawoyen mo to caggal ngeenndi too, ndoondo-den hersa ka yim6e ndonndini mo kaa! 14 Sabi ga aduna gaa en ngalaa ngeenndi nduumotoondi, kaa eden tewta ngeenndi ngaroyoori ndii.

15 Iisaa ana yottinana en sadaka men jettirde Laamdo. Njettiren kundude men innde makko wakkati fuu. 16 Kaa pati njeebee wadude ko moyyi, ndeenton e huunde fuu, sabi diin sadakaaji ana mbela Laamdo.

17 Downtano-don dowoo6e on, leydinkinano-don 6e, sabi e6e kaybi yonkiiji mon dii, nde wonnoo 6e kaaltoyan dum yeeso Laamdo. Accee 6e ngollira

golle oo e seyo tawee wanaa e metti, sabi so 6e ngadirii dum metti nafataa on.

¹⁸ Miden jaagoo on duwaawu, sabi miden anndi hakkillaaji amen jinjaali min, nde wonnoo sago amen woni yaarude no woodi e huunde fuu. ¹⁹ Mido jaagoo on sanne nduwano-don kam, yalla Laamdo ana hokka kam laawol mi warta e moodon law.

Baynondiral

²⁰⁻²¹ Laamdo gaddoowo jam guurtindo Joomiraado meeden Iisaa, yo wadu on hi66u6e e huunde fuu ko moyyi ko kaaje-don, yalla odon ngada sago mum. Yo o wadu e meeden muuyde makko saabe Iisaa Almasiihu. Iisaa woni duroowo baali lobbo oo, tabintiniroowo aadi nduumiindi ndii yiiyam mum. Yo teddeengal woodan mo faa abada abadin. Aamiina.

²² Sakiraa6e, mido jaagoo on kettiniree dii wajuuji mujal, sabi ko kaal-mi koo yo seeda.

²³ Mido anndina on sakiike meeden Timote yoppitaama. So o yaawii yottaade gaa, min ngardan to mon.

²⁴ Miden njowta hooree6e mon 6ee e senii6e 6ee fuu. Iw6e Italiya 6ee duu ana njowta on.

²⁵ Yo hinnee Laamdo wonu e moodon, on fuu!

Aadi keyri: linjiila iisaa almasiihu New Testament in Fulfulde, Maasina

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Maasina Fulfulde (Fulfulde, Maasina)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2005, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Fulfulde, Maasina

© 2005, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

680239a9-8aa6-5bc3-b42f-dc560bee09b8